

АНАЛІЗ ЛОГІСТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ УКРАЇНИ ЗА МІЖНАРОДНИМ ІНДЕКСОМ LPI

Кордяк М.О., Романенко Д.О.

Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Смерічевська С.В., д-р, екон. наук, проф.

Ключові слова: ефективність логістики, індекс, оцінка потенціалу, митні процедури, логістична компетентність

Для оцінки розвитку логістичної системи різних країн і їх порівняння спеціалістами Світового банку був розроблений Індекс ефективності логістики (LPI). Цей показник логістичної ефективності є життєво важливим для торгівлі та економічного зростання національної економіки.

Індекс ефективності логістики (Logistics Performance Index, LPI) - це інтерактивний інструмент порівняльного аналізу логістичних профілів країн, який допомагає країнам зіставити виклики та можливості, з якими вони стикаються у сфері торговельної логістики, і визначити шляхи підвищення ефективності у логістичній діяльності. LPI базується на всесвітньому опитуванні операторів на місцях (глобальних експедиторів та експрес-перевізників) та кількісних даних щодо ефективності ключових складових логістичного ланцюга.

Ефективність логістики країни стає все більш важливим фактором економічного зростання, диверсифікації і скорочення бідності. Для компаній, які здійснюють свою діяльність у сфері логістики, тобто пов'язану з організацією і регулюванням процесів переміщення товарів від виробників до споживачів, управлінням запасами, важливими, насамперед, є такі показники, як час навантаження, розвантаження, митного очищення, вартість перевезення. Об'єктивна оцінка розвитку логістики – це завдання, рішенням якого займаються різні науководослідні інститути, міжнародні організації та науковці. Тому аналіз та вдосконалення механізмів такої оцінки на рівні країн залишається актуальною проблемою сьогодення.

Одним з широко використовуваних методів є складання рейтингів між країнами, що базуються на обчисленні зведеного індексу на основі різних показників. Індекс ефективності логістики (LPI) відноситься до одного з таких методів, який досліджує ефективність логістики у різних країнах та розраховується з 2007 року один раз на два роки на основі інформації, отриманої за допомогою анкет від більш ніж 1000 найбільших міжнародних логістичних компаній. Індекс надає змогу аналізувати і порівняти логістичну діяльність у 155 країнах світу. Відбувається цей процес за 5-бальною шкалою, оцінюючи кожен із 6 позицій логістичної системи, що відбиває ефективність.

В умовах конкурентного середовища, такі чинники, як географічне розташування компанії, якість сировини, яку використовують постачальники та

споживчі ринки, на яких працює компанія, визначають якість логістики. Окрім ефективності діяльності у інвестиційній сфері, останнім часом дуже важливим була і є ефективність діяльності у логістиці. Кожна країна в світі має свої особливості в організації логістичної та митної інфраструктури. Для оцінки розвитку логістичної системи різних країн і їх порівняння спеціалістами Світового банку й був розроблений Індекс ефективності логістики (LPI).

Індекс ефективності логістики припускає, що митні реформи, краще управління кордонами і поліпшення інфраструктури мають істотний вплив на логістику. Науковці вважають LPI сильним індикатором зростання торгівлі.

Щодо оцінки окремих складових LPI України, то показник ефективності логістики є кращим, ніж у середньому в регіоні «Європа та Центральна Азія», але нижчим за відповідний середній показник у світі. Спостерігається загальна тенденція покращення значення індексу ефективності логістики, причому в Україні це відбувається більш динамічно, ніж у середньому в аналізованому регіоні та світі.

Пріоритетним напрямом розвитку логістичної системи України за результатами дослідження є підвищення якості торгової та транспортної інфраструктури. Логістика в Україні розвивається у відповідності із світовими тенденціями, здійснює вагомий вплив на економічний потенціал країни, стимулює розвиток суміжних, взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих галузей, є віддзеркаленням конкурентоспроможності нашої держави у світі.

Україна в 2018 році посіла 66 місце з 160 країн щодо логістичної ефективності, набравши 2,83 бала. У порівнянні з попередньою версією рейтингу країна в загальному заліку піднялася на 14 позицій. Україна розташувалася між Сербією і Єгиптом, а на пострадянському просторі стала третьою після Естонії (3,31 бала і 36 місце) і Литви (3,02 бала і 54 місце).

Всього рейтинг включає п'ять напрямків, за якими проведені дослідження. У розділі «митні процедури» Україна набрала 2,49 бала, по інфраструктурі - 2,22 бала, по міжнародному транспортуванню вантажів - 2,83 бала, по логістичній компетентності - 2,84 бала, з відстеження вантажів - 3,11 бала, по своєчасності доставки - 3,42 бала. Чим вище бал, тим сильніші позиції в країні в даній категорії.

Отже, можна зробити висновок, що індекс логістичної ефективності LPI дозволяє визначити країни, які випереджають або відстають у розвитку логістики. Цей індекс враховує рівень кооперації та налагодженості взаємозв'язків між приватними підприємствами та державою в цілому, а також дозволяє здійснити оцінку потенціалу їх подальшого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Фігун Н.В., Білошевська О.Б. Індекс ефективності логістики (LPI) як показник конкурентоспроможності та потенціалу країни. URL: <http://surl.li/mqik>

2. Молнар О. С., Палійчук Є. С., Ковтюк Ю. І. Методологія визначення логістичної ефективності. URL: <http://surl.li/nwwn>

3. Юденко А. В. LPI як показник конкурентоспроможності та потенціалу логістичного забезпечення України стосовно країн Європейського Союзу. URL: <http://surl.li/nwwl>